

**Osnovna šola Notranjski odred Cerknica
Cesta 4. maja 92
1380 Cerknica**

**VZGOJNI NAČRT
S POSTOPKI VZGOJNEGA DELOVANJA**

APRIL, 2015

VZGOJNI NAČRT

Pri izdelavi vzgojnega načrta upoštevamo štiri stebre izobraževanja:

- **Prvi steber: Učiti se, da bi vedeli** poudarja razvoj vedenja in ustvarjalnega, kritičnega, samostojnega ter izvirnega mišljenja. Učenje za doseganje ciljev tega področja v naši šoli najpogosteje srečamo.
- **Drugi steber: Učiti se, da bi znali delati** je povezan z znanji, potrebnimi za ustvarjanje materialnih dobrin (izvajanje storitev, gospodarska rast in razvoj, blagostanje, zaslužek). Žal so neravnovesja na tem področju pogosto povezana s pretirano tekmovalnostjo, z velikimi razlikami v razvoju, s konflikti, z uničevanjem okolja in izčrpavanjem virov.
- **Tretji steber: Učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in drug z drugim** izpostavlja humani razvoj, kar pomeni, da je dobrobit človeka (človeštva) merilo stvari, usmerjenost v trajnostni razvoj pa izraža skrb za okolje in prihodnost. Zato je potrebno sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske in narodne meje, steber predstavlja zorenje v skupnosti in za skupnost, za osebno in planetarno celovitost.
- **Četrty steber: Učiti se, da bi znali biti in živeti s seboj** opozarja na pomen spoznavanja samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete. Učenci naj bi se naučili sprejemati sebe in skrbeti zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme. Življenjska uspešnost je namreč v veliki meri povezana z našim samozavedanjem in odnosi z drugimi ljudmi.

Z oblikovanjem koncepta dela na vzgojnem področju in načrtovanjem ter izvajanjem vzgojnih načrtov šol želimo uresničevati predvsem zadnja dva stebra izobraževanja.

Izhodišče za izdelavo vzgojnega načrta so:

- Konvencija o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina, 1989),
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji (izdalo MŠŠ, 1995),
- Izhodišča kurikularne prenove (pripravil NKS, 1997),
- ZOFVI: 2. člen (cilji vzgoje in izobraževanja),
- ZOŠ: 2. člen (cilji OŠ).

Vzgojni načrt je del letnega delovnega načrta šole. Vzgojni načrt šole temelji na ciljnih osnovne šole. Oblikujejo ga delavci šole v sodelovanju s starši in z učenci.

UVOD

VIZIJA naše šole je učenec, ki se bo razvijal v zdravo, samostojno in polno odgovorno osebo. Pri tem sodelujejo učitelji, starši, učenci in lokalna skupnost.

Osnovna šola Notranjski odred Cerknica je in bo šola v sedanjosti, za odrasle prihodnost. Ob prijaznem sodelovanju učiteljev, staršev in učencev vzgajamo mlade, ki kreativno razmišljajo z jasno komunikacijo, so odprti do vseh in se z navdušenjem nenehno učijo o sebi, o drugih in o svetu. Ob njih in z njimi pa se nenehno razvijamo in učimo tudi mi, odrasli.

POSLANSTVO šole je ustvarjanje in zagotavljanje vzpodbudnega učnega okolja s sodobnimi metodami in oblikami dela ter s strokovno usposobljenimi učitelji za vzgojo in izobraževanje učencev na nivoju osnovne šole.

Poslanstvo naše šole je, da ustvarja in zagotavlja takšno učno okolje, ki spodbuja in podpira vsestranski razvoj učenčevih potencialov tako, da se učenec lahko z veseljem uči.

Strokovnost naših učiteljic in učiteljev se vidi v njihovem znanju in usposobljenosti za vzgojo in izobraževanje učencev na nivoju osnovne šole, v njihovi predanosti svojemu poklicu in v njihovih osebnih kvalitetah. To pa se odraža tudi v izboru sodobnih metod in oblik dela, v skrbi za šolo in omogočanju optimalnega delovnega okolja za strokovne delavce šole in njihovem izpopolnjevanju ter v povezovanju z ožjim in s širšim naravnim ter družbenim okoljem.

VREDNOTE:

- SPOŠTOVANJE (spoštovanje različnosti posameznikov),
- PRIJAZNOST (pogoj za dobre medčloveške odnose),
- UČENJE (osebni razvoj z nenehnim učenjem),
- RED IN DISCIPLINA (spoštovanje pravil in dogovorov),
- SODELOVANJE (medsebojna pomoč).

Vrednote so odraz tistega, kar nam je najbolj vredno. V središče smo postavili **naše odnose**, saj vrednote govorijo o tem, kako ravnamo in živimo drug z drugim, sami s sabo in s stvarmi, ki nas obdajajo. Spoznanje, da nenehno vplivamo drug na drugega, bo tudi naše osrednje izhodišče za vse naše aktivnosti. Tako lahko rečemo, da bomo pri našem celotnem skupnem vzgojnem delu sledili interakcijskemu modelu.

SPOŠTOVANJE

Čutenje z drugim in **uglaševanje** z drugim je osnova, da se otrok poveže s svojimi pomembnimi odraslimi in z okoljem ter jim odpira notranje doživljanje in spoznavanje. To pa je temeljni kamen vsakega učenja. Ko se zavedamo, kaj **doživljamo in razmišljamo** mi in ko zmoremo to doživeti tudi pri drugih, imamo **občutek sebe**, torej samopodobo. Skozi to pa **spoštujemo tudi druge**. To izkustvo, ki se najprej gradi v krogu **družine** in daje otroku občutek varnosti in sprejetosti, bomo v šoli ohranjali, raziskovali in odkrivali pri vseh aktivnostih.

Z različnimi oblikami prisotnosti in sodelovanja staršev bomo v šoli gradili košček doma.

PRIJAZNOST

V naših pogovorih, resničnem poslušanju in radovednosti se bo prijaznost spontano izražala. Povezana s spoštovanjem bo prisotna pri rednem šolskem delu in vseh drugih šolskih aktivnostih, prav tako pa tudi doma.

UČENJE

Učenje je odprtost do vsega novega in vseh stvari v okolju. Učenje je nenehno spreminjanje, ki ga lahko vidimo v domačem okolju, in spoznavanje, kako ni nič stalnega. Kot naše jezero, ki je nenehno v spreminjanju in prilagajanju. K učenju sodijo tudi spoznavanje z nevarnostmi, učenje iz svoje preteklosti in zgodb iz domačega okolja (Martin Krpan), kreativno razmišljanje in raziskovanje, doživljanje, da smo del večjega sistema, naravnega in družbenega, od katerega nenehno sprejemamo različne informacije in jih tudi dajemo. Pomembno je tudi **upati si** nove stvari in biti **podjeten**.

Učenje kot igra in raziskovanje je osnovna sestavina našega življenja, ki je lahko zelo zabavna.

UREJENOST

Nasprotje spreminjanju in hkrati nenadomestljiva opora učenju je urejenost. Vidimo jo kot tisto vrednoto, ki je otrokom posebej pomembna, saj jim daje **strukturo, red in ritem**, prinaša občutek predvidljivosti, poznanega in varnega.

SODELOVANJE

Sodelovanje je nadgradnja vseh prejšnjih vrednot, saj vse, kar smo, kar znamo in kar čutimo, **delimo z drugimi z namenom, da bi prispevali h gradnji skupnega blagostanja in uspeha**. To pomeni **medsebojno pomoč** odraslih in otrok v šoli in zunaj nje ter povezovanje in **sodelovanje šole** kot take z domačim okoljem ter poslovnimi in družbenimi subjekti v okolju. Tudi to sodelovanje je ključno za prenos znanja in izkušenj ter uresničevanje poslanstva naše šole.

CILJI OSNOVNOŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA

(2. člen Zakona o osnovni šoli)

CILJI IN DEJAVNOSTI, ki jih bomo uresničevali.

1. Zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu:

- zagotavljanje enakih možnosti za optimalno rast, razvitost duha posameznika ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, narodno pripadnost, telesno in duševno konstitucijo ... (Eko šola, državljanska in domovinska vzgoja ter etika, zgodovina, pravljичni krožek, učne delavnice),
- kakovostno izvajanje pouka pri vseh predmetih, tako da bodo vsi učenci pri pouku dosegli visok izobrazbeni standard in kakovostno splošno izobrazbo,
- možnost uporabe sodobne tehnologije pri pouku in primerni prostorski pogoji za izvajanje kakovostnega pouka (računalniški krožek, pouk naravoslovja, angleški krožek).

2. Spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti:

- spodbujali bomo dejavnosti in projekte, ki bodo prispevali k športnemu udejstvovanju učencev (športni krožek, program Zlati sonček in Krpan, akcije Veter v laseh s športom proti drogi, odprti dan šole, košarkarski superšolar, Žogarija),
- zagotavljanje razvijanja spoznavnega in čustvenega razvoja (urice ljudskega plesa in glasbe, pravljичni krožek, likovni krožek),
- zagotavljanje razvijanja moralnega, duhovnega in socialnega razvoja (šolska skupnost, Eko šola, novinarski krožek, dramski krožek, otroški in mladinski pevski zbor).

3. Omogočanje osebostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe:

- zgodnje odkrivanje interesov, nadarjenosti na določenem področju in zagotavljanje razvijanja le-teh (delo z nadarjeni, izumiteljski krožek, poklicno usmerjanje, raziskovalne naloge, podjetništvo),
- zgodnje odkrivanje in načrtovanje ustreznih oblik pomoči (pomoč učitelja v razredu pri rednem pouku, dopolnilni pouk, individualna in skupinska pomoč, spremljanje učenca strokovne svetovalne službe, dodatna strokovna pomoč)
- vodenje takih oblik dela, kjer bo otrok čustveno aktiven,
- razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje v uspešnost naravnane učeče se skupnosti (oddelčne skupnosti, skupnost učencev, sodelovanje v šolskih ligah, eko šola, šolski otroški parlament),
- obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov (šolska svetovalna služba, delo specialnih pedagogov).

4. Pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje:

- pridobivanje informativnih spoznanj o različnih poklicnih poteh (informativni dnevi, spoznavanje okolja, oddelčne skupnosti, državljska vzgoja in etika),
- zagotavljanje pridobivanja praktičnih spretnosti (likovne delavnice, oblikovalni krožek, naravoslovje in tehnika, biološki krožek),
- spodbujanje učencev k samostojnemu iskanju informacij v različnih virih, npr. v knjigah, na spletu (zgodovina, angleščina, slovenščina, naravoslovni predmeti, računalniški krožek),
- naučiti učence »učiti se«.

5. Vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje kulture in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij:

- povezovanje šole z lokalno skupnostjo, športnimi in kulturnimi društvi (Veter v laseh, Igriva košarka, šola košarke, kulturne prireditve),
- spodbujali bomo dejavnosti in programe, namenjene krepitvi spoštovanja kulturne različnosti in uspešnemu kulturnemu sodelovanju (projekt Kulturna šola, prireditev Zdaj zaori, šolska skupnost, Eko šola),
- razvijanje strpnosti do sebe in drugih ter pozitivni medosebni odnos (sodelovanje z DEOS-om, zdravstvenim domom, ZPM-jem, Centrom za socialno delo, Društvom za boljši svet, RK ...).

6. Razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti:

- spoznati državne simbole in jih spoštovati,
- vzgajati odgovorne državljske, ki poznajo slovensko kulturo in zgodovino,
- ohranjati kulturno in naravno dediščino in jo spoštovati,
- privzgojiti pozitivno čustveno in razumsko razmerje do slovenskega jezika,
- spoznavati podobe iz slovenske kulturne tradicije in si oblikovati zavest o slovenski državni pripadnosti,
- primerjati dediščino in sodobnost.

7. Vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije:

- oblikovati pozitiven odnos do slovenske in evropske kulture,
- spoznavati pomen kulturnih vrednot za slovensko samobitnost in evropsko umetnost,
- širiti prostorsko orientacijo od domačega kraja, domače pokrajine, do Evrope in širše,
- razumevati svoje kulturno okolje in ga primerjati s svetom,
- upoštevati različnosti evropskega etičnega prostora.

8. Vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin:

- seznanitev s pravicami in dolžnostmi posameznika,
- aktivno sodelovanje učencev iz drugih okolji (učenci pripravijo predstavitve svojega okolja),
- vključevanje ljudi različnih narodnosti (povabimo jih k pouku, da nam predstavijo svoj način življenja, verovanje, praznovanja ...),
- organizacija različnih srečanj, kjer bodo učenci razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti, spoštovanje človekovih pravic in svoboščin,
- zagotavljanje varnega in vzpodbudnega šolskega okolja, v katerem se bodo učenci in zaposleni počutili sprejete in varne ter bodo dosegali čim boljše rezultate v skladu s svojimi možnostmi.

9. Razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju:

- ogledi filmov z zgodovinsko tematiko in razgovori o vsebinah,
- obiski starejših krajanov in izvedbe intervjujev o njihovem življenju ter delu v mladosti,
- natančna raziskava starejših stavb v okolici, raziskava zgodovine naše okolice,
- aktivno sodelovanje z društvi v kraju,
- ob državnih in kulturnih praznikih organizacija proslav, prireditev in kulturnih dejavnosti, s katerimi bomo razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenje o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujali državljansko odgovornost.

10. Razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku:

- vključevanje staršev pri začetnem branju in opismenjevanju – sodelovanje staršev pri branju otrok je najpomembnejši dejavnik jezika in začetne bralne pismenosti,
- razvijanje sporazumevalne zmožnosti, različnih bralnih strategij, bralno-učnih strategij, učnih strategij ter zmožnosti kritičnega branja,
- nadgrajevanje razvijanja pismenosti za uspešno nadaljnje izobraževanje, učenje in usposabljanje za poklic,
- spodbujanje za obiskovanje knjižnice, branje mladinskega tiska, sodelovanje pri bralni znački,
- razvijanje zavesti o pomenu pismenosti s sodelovanji na tekmovanjih, razpisih, projektih.

11. Razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih:

- učenje angleškega jezika v vseh razredih od 4. do 9. r,
- učenje nemščine, španščine in ruščine od 7. do 9. razreda kot izbirni predmet,
- učenje nemščine v 4. razredu kot neobvezni izbirni predmet,
- ID (španščina, italijanščina, hrvaščina, ruščina ...),
- računalništvo – uporaba interneta,
- dopisovanje z drugimi šolami iz tujine v tujem jeziku (angleščina),
- novinarstvo – pisanje v angleščini, nemščini,

- prebiranje člankov v tujem jeziku,
- priprava nastopov na prireditvah v tujem jeziku,
- branje tuje literature in sodelovanje pri bralni znački iz angleškega, nemškega in španskega jezika,
- udeležba na tekmovanjih iz znanja jezika,
- organizacija kulturnih dni na temo sporazumevanja.

12. Razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja:

- pri naravoslovju – kompleksnost in soodvisnost pojavov (individualne danosti, Dan –noč, zakaj?, delovanje vode, zdravje in bolezen ...),
- pri družboslovju – ravnanje v družbi, kritično presojanje o ravnanju določenih oseb,
- izvedba dni dejavnosti (tehniški dnevi, naravoslovni dnevi), šola v naravi,
- razvijanje kritičnega mišljenja pri ostalih predmetih, ob branju literature, časopisov, gledanju posnetkov ...,
- sodelovanje v preventivnih projektih na šoli (odvisnosti, Zdrava šola, Eko šola, skrb za zdravje, športna značka, Zlati sonček ...).

13. Doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja:

- sodelovanje v mednarodnih projektih preverjanja izobrazbenih standardov (TIMS, bralna pismenost, znanje naravoslovja ...)
- sodelovanje na državnih projektih, ki jih razpisujejo MIZŠ, ZRSŠ, Pedagoški inštitut ...,
- vključevanje novosti v izvajanje pouka – sodobne metode in oblike dela,
- ocenjevanje po Bloomovi taksonomiji znanja – iskati znanje,
- uvajanje šolskih projektov za izboljšanje izobrazbenih standardov (bralna pismenost, funkcionalna pismenost, naravoslovje).

14. Razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih:

- izvajanje koncepta odkrivanja in dela z nadarjenimi učenci v OŠ,
- izvajanje ID z različnimi tematikami z različnih področjih umetnosti, tehnike, športa,
- izvajanje kulturnih dni in spoznavanje umetnosti (ogledi razstav, galerij, knjižnic, muzejev, gledaliških predstav, poustvarjanje po obisku kulturnih ustanov),
- vzpodbujanje slovenske bralne značke,
- obravnavanje pri pouku vzgojnih predmetov (likovna umetnost, glasbena umetnost, državljanska in domovinska kultura in etika),
- medpredmetno povezovanje,
- vključevanje v tekmovanja iz znanja (slovenščina, matematika, fizika, kemija ...),
- sodelovanje na raznih likovnih, literarnih, fotografskih, internetnih natečajih in razpisih,
- spodbujanje lastnih razstav in nastopov učencev,
- izvajanje dodatnega pouka,
- izdelava raziskovalnih nalog.

15. Razvijanje podjetnosti kot osebnostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca:

- interesne dejavnosti (podjetniški krožek, izumiteljski krožek),
- organizacija sejmov različnih delavnic (bazar, tehnični in likovni izdelki),
- likovno, plesno in gibalno ustvarjanje,
- sodelovanje na natečajih inovativnosti,
- raziskovalne naloge,
- poklicni načrt in poklicna orientacija – lastna izdelava poklicne poti učenca,
- futuristične delavnice – kakšen bo svet čez 50 let,
- spodbujanje uvajanja novosti na šoli – predlogi učencev,
- šolski sklad in njegovo upravljanje,
- samostojne akcije učencev – organizacija plesa, zbiranje starega papirja,
- iskanje sponzorjev in donatorjev za določeno aktivnost,
- sodelovanje z zunanjimi podjetji in spoznavanje poklicev (tehniški dnevi ...).

OBSEG VZGOJNEGA NAČRTA

- vzgojna načela,
- vzajemno sodelovalni odnos s starši,
- vzgojne dejavnosti (proaktivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev),
- vzgojni postopki in ukrepi
- vzgojne kazni oziroma administrativni vzgojni ukrepi.

1. VZGOJNA NAČELA

Vzgoja temelji na naslednjih načelih proaktivnega delovanja:

- **načelo oblikovanja okolja** za optimalno življenje in delo v šoli v fizičnem, psihosocialnem in duhovnem smislu,
- **načelo ravnanja** zajema vključevanje in strpnost, sodelovanje, skupno reševanja težav, dogovarjanje, zavzetost za vsakega posameznika, spodbujanja k odličnosti posameznikov in odnosov.
- **načelo zaupanja** z zagotavljanjem varnosti.

2. VLOGA ŠOLE IN STARŠEV PRI IZVAJANJU VZGOJNEGA NAČRTA

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo vzajemno sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr. restitucija).

Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci, ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole – kodeks ravnanja. Šola usmerja starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalne center in druge ustanove.

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov, povezanih z njihovimi otroki, ali otroke zanemarjajo, šola izvede obisk strokovnega delavca na domu s soglasjem staršev. Cilj obiska je sprejetje dogovora o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih. V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: centri za socialno delo, svetovalni centri in ostale pristojne institucije.

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

a) Proaktivne, preventivne dejavnosti

Proaktivne (preventivne) vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne, sprejete, so uspešni, ustvarjalni, iniciativni, svobodni z upoštevanjem omejitev, ki jih postavlja skupnost. Temeljijo na kakovostnem organiziranju učenja, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in visokih pričakovanjih na področju učenja in medsebojnih odnosov.

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijali svojo samostojnost ter odgovornost.

Proaktivne dejavnosti obsegajo:

- Razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje.
- Oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelka.
- Aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi (upoštevanje mnenja učencev pri ocenjevanju znanja, skupno načrtovanje razrednih ur, skupno oblikovanje pravil).
- Sistematično razvijanje socialnih veščin, prostovoljno delo, vrstniška pomoč.
- Poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev, pogovori o takem vedenju.
- Obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih in usposabljanje za uspešno reševanje takih problemov.
- Navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti, vzpodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja (navajanje učencev na skupinsko delo, učenje enakovrednega partnerstva med učenci, udeleževanje učencev na pogovornih urah, prisostvovanje na govorilnih urah in po dogovoru na roditeljskih sestankih, aktivno sodelovanje šolske skupnosti učencev).
- Vrstniško svetovanje in posredovanje.
- Izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.
- Načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole.
- Spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi, ter spoznavanje stališč in predlogov vseh udeležencev.
- Povečanje nadzora na določenih krajih v določenih časih.
- Odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, njihovo načrtno reševanje (sprotno reševanje konfliktov, posvetovanje, sodelovanje s svetovalno službo ob zaznavi otrokovih težav, sodelovanje z zunanjimi inštitucijami in primeru težav otroka).
- Druge dejavnosti, ki jih načrtuje in izvaja šola.

b) Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, delom, odnosi z drugimi, razvijanjem samopresoje in s prevzemanjem odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje spodbujata razvijanje samovrednotenja, samokontrole, zavedanje svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost, in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojem vedenju in ravnanju drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- razumeti vzroke za neustrezno vedenje pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih so prisotni stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosežati druge cilje, ki si jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovornih ur, ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo imajo svetovalni delavci šole.

Svetovanje in usmerjanje, povezano z reševanjem individualnih ali skupinskih problemov učencev, izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci ali vrstniki.

4. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

a) Pohvale

Pohvale so ustne in pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so lahko pohvaljeni.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnosti šole, za pozitiven zgled v oddelku,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven šole,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih in drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolskem parlamentu,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditvev, pomembnih za šolo,
- za doslednost in vztrajnost pri delu in ravnanjih,
- spoštljiv odnos do odraslih, nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo, sodelovanje v prostovoljstvu.

Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole, mentor ali razrednik.

Pohvale učencem za vzorno (prizadevno, odgovorno) vedenje.

Kriteriji za izrekanje pohval za vzorno (prizadevno, odgovorno) vedenje (učni uspeh ni merilo):

Učenec/učenka:

- se zgledno in spoštljivo vede do sošolcev, vrstnikov, učiteljev, delavcev šole ne samo v prostorih šole, ampak tudi izven šole,
- ima tovariški odnos do sošolcev in pomaga tistim, ki pomoč potrebujejo,
- je pripravljen/a opraviti tudi naloge, ki niso nujno povezane z učno obveznostjo in ocenami (ima pozitiven in zavzet odnos do dela),
- spoštuje in lepo ravna s svojimi stvarmi, stvarmi drugih in šolsko lastnino,
- redno obiskuje pouk.

Prva in druga triada: Pohvalo za vzorno vedenje lahko predlaga razrednik, ki se posvetuje z ostalimi učitelji, ki poučujejo v oddelku in se na podlagi teh informacij odloči, katerim učencem bo izrekel pohvale.

Tretja triada: Pohvalo za vzorno vedenje predlaga razrednik v sodelovanju z ostalimi učitelji razrednega učiteljskega zbora. V postopek izrekanja pohval se lahko vključi tudi učence.

b) Priznanja

Priznanja podeljujejo učitelji mentorji dejavnosti in ravnatelj šole, in sicer za delo in dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali prispeva k ugledu šole.

Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izvenšolskem delu,
- iz drugih razlogov, ki jih ravnatelj ali učiteljski zbor ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za podelitev priznanj,
- priznanje za uspeh prejmejo devetošolci, ki so v času svojega šolanja zbrali povprečno skupno oceno 4,5 in več.

c) Nagrade

Nagrade podeljuje ravnatelj šole.

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih. Nagrada je lahko tudi posebna ugodnost (izlet, kopanje v bazenu, ogled gledališke predstave...).

Nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

5. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

a1) Vzgojni postopek: restitucija

Restitucija (povračilo škode) omogoča ustvarjalno soočanje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih oblik vedenja in popravilo napak.

Poravnava škode je postopek poravnave povzročene škode z delom ali kako drugače. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije so:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo za povzročeno škodo.
- Spodbuja pozitivno vedenje in ne obrambnih vedenj kot kritika in kazen ter poudarja vrednote.
- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

Povzročitelj škode sam naredi načrt, kako bo napako popravil. Če učenec zavrne možnosti, ki jih ponuja restitucija, ali se dogovorov ob restituciji ne drži, lahko dobi vzgojni ukrep.

Zavzemamo stališče, da bodo učenci, ki jim je dovoljeno delati in popravljati napake, bolj verjetno pripravljani spreminjati vedenje, lažje bodo razumeli napake drugih in kot odrasli ne bodo avtoritarno kaznovali.

a2) Vzgojni postopek: mediacija

Z mediacijo se sprte osebe ob pomoči tretje osebe med seboj pogovorijo in ugotovijo, kje so točke spora, izrazijo svoja stališča in poskušajo sami najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. Spособnost reševanja konfliktov je ena od temeljnih veščin za kakovostno življenje posameznika v sodobni družbi. Veščine in pozitivne izkušnje razreševanja sporov predstavljajo pomemben del socialne opremljenosti in so posebej dobrodošle pri mladih, saj se lahko izoblikujejo v pozitiven vzorec reševanja problemov. Na mesto izsiljevanja, verbalnega in fizičnega nasilja ter groženj stopi konstruktivno sodelovanje pri iskanju skupne rešitve.

Vključitev obvladovanja konfliktov s pomočjo mediacije v šolski vsakdan pripravlja učence na življenje v družbi, zmanjšuje napetost in je sestavni del psihološke podpore pedagoški praksi v šoli.

Pomen mediacije v šoli:

- spodbuja pozitivno komunikacijo,
- uči mladostnike sprejemanja odgovornosti,
- spodbuja mladostnike k mirnemu reševanju konfliktov,
- povečuje socialno opremljenost mladostnikov (razvija socialne veščine),
- krepi pozitivno samopodobo ter spodbuja osebno rast in razvoj mladostnikov,
- zmanjšuje nasilnost in agresijo,
- učence uči in ozavešča o pomenu pomembnih družbenih vrednot (nenasilna komunikacija, spoštovanje, pravičnost, poštenje, sožitje, mirno in kvalitetno sobivanje itd.).

Vrstniška mediacija je proces, pri katerem sta udeležena vsaj dva učenca, med katerima je prišlo do spora. Oba morata biti pripravljena nastalo situacijo rešiti na miren in strpen način. Uspeh je že, če preko komunikacije dosežeta, da postane spor obvladljiv. Pri tem jima kot mediator pomaga tretji, nevtralni vrstnik.

Pomembna značilnost vrstniške mediacije je, da je proces mediacije v celoti v rokah učencev; izvajajo ga učenci za učence. Proces mediacije je uspešen, če učenca ob koncu čutita zadovoljstvo nad rešitvijo in če sta se iz nastale situacije naučila kaj uporabnega za svoje življenje, ali drugače, če je možno zaznati moralno in osebnostno rast.

b) Vzgojni ukrepi

Vzgojni postopki obsegajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca ter iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Namen vzgojnega ukrepanja je nudenje podpore in vodenje učenca ter iskanje možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. O uporabi vzgojnega ukrepa šola obvesti tudi starše učenca. Strokovni delavci šole učencu in staršem pojasnijo razloge za izrek ukrepa, obliko in trajanje ukrepa ter načine, s katerimi bodo preverili, ali je ukrep učinkoval. Če starši odklonijo sodelovanje, se vzgojni ukrep izvede na podlagi strokovne odločitve strokovnega delavca, ki lahko ukrep izreče individualno ali po predhodnem mnenju učiteljskega zbora. Če starši odklonijo sodelovanje, odklonitev ne zadrži uporabe vzgojnega ukrepa.

O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi, ki jih oblikuje razrednik, svetovalna služba ali oseba, ki vodi obravnavo.

Vzgojni ukrepi so:

- Ukinitev nekaterih pravic, ki so povezane s kršitvami pravil šole, s pridobljenimi statusi učencev, z ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov ...
- Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku.
- Zadržanje na razgovoru po pouku (v soglasju s starši) v zvezi z reševanjem problemov.
- Kadar učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi ...), šola poskrbi za dodatno spremstvo ali pa za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.
- Odstranitev od pouka je mogoča, kadar učenec kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom (razen v primeru, ko gre za učenca s posebnimi potrebami) s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih mej, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega pedagoškega procesa v oddelku. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. Strokovni delavec mu lahko pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku. V primeru odstranitve učenca od ure pouka, mora učitelj z njim opraviti razgovor še isti dan. Skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

c) Vzgojni opomini

Če učenec ne izpolnjuje svojih dolžnosti in odgovornosti, določenih z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, mu šola izreče vzgojni opomin. Izreče ga v primeru, da vzgojne dejavnosti in vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Če je učenec prejel vzgojni opomin, šola skupaj s starši in učencem sestavi individualizirani vzgojni načrt. V njem so opredeljeni vzgojni cilji in vzgojne dejavnosti za izboljšanje učenčevega vedenja.

PRAVILA ŠOLE

Šolska pravila so opredeljena v pravilih hišnega reda in vsebujejo

- organiziranost učencev (oddelčne skupnosti, šolska skupnost),
- opravičevanje odsotnosti,
- izrekanje pohval in priznanj ter podeljevanje nagrad,
- načine zagotavljanja varnosti,
- organizacijo zagotavljanja zdravstvenega varstva učencev,
- hišni red,
- druga področja, ki jih določi šola.

POSTOPKI VZGOJNEGA DELOVANJA

Kršenje pravil hišnega reda in šolskih pravil se ustrezno obravnava po naslednjem postopku:

1. Učitelj, pri katerem je bil storjen prekršek, se z učencem pogovori in o tem obvesti razrednika.
2. Razrednik vodi evidenco prekrškov in se po potrebi pogovori z dotičnim učencem, svetovalno službo, učenčevimi starši, drugimi učenci in strokovnimi delavci.
3. Ob ponavljajočih prekrških učenca obravnava svetovalna služba. Učence, ki so v konfliktu, se usmerja v reševanje le-tega s šolsko mediacijo.
4. Pred izrekom vzgojnih opominov se razrednik posvetuje s svetovalno službo.
5. Težje kršitve se vedno obravnava timsko (učitelj, razrednik, nadomestni razrednik in svetovalna služba).
6. O težjih in ponavljajočih kršitvah se obvesti vodstvo šole.
7. Po potrebi se v obravnavo vključijo zunanje inštitucije (CSD, ZD, Policija ...).

1. KULTURA OBNAŠANJA IN KOMUNICIRANJA

V času odmorov se učenci vedejo kulturno, po hodnikih in učilnicah ne tekajo, se ne lovijo, žogajo, skačejo, ne kričijo ipd. Jedo v za to namenjenih prostorih. Do učiteljev in drugih zaposlenih na šoli, do staršev pa tudi do svojih vrstnikov oz. vseh ostalih otrok se učenci vedejo spoštljivo. Starše, učitelje in druge zaposlene na šoli učenci vljudno pozdravljajo, jim odzdravljajo.

Spoštujejo pravice drugih učencev in delavcev šole in imajo spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola.

Primeri kršitev:

Nekulturno obnašanje med odmori, neupoštevanje učiteljevih navodil, zapuščanje šolskega okoliša med odmori, nespoštljiv odnos do sošolcev in učiteljev, odklanjanje učencev zaradi njihove drugačnosti, neprimerno izražanje, npr. kletvice, neupoštvanje razrednih pravil.

Vzgojno delovanje:

- učenec napiše opis kršitve, starši pa se morajo pod to podpisati,
- razgovor učitelj, otrok, starši,
- pospravljanje učilnice,
- dodaten teden dela razrednega reditelja,
- opravljanje družbeno-koristnega dela,
- v primeru verbalnega nasilja in odklanjanja posameznika zaradi njegove drugačnosti, učenca soočimo s prizadetim. To temo razrednik obravnava na uri oddelčne skupnosti. V vzgojno delovanje vključi tudi svetovalno službo.

2. KULTURA OBLAČENJA

Po prihodu v šolo se učenci v garderobi preobujejo v šolske copate. V vseh prostorih šole je nošenje šolskih copat obvezno. Učenec, ki copat nima, bo tistega dne bos. Šolskih copat učenci praviloma ne puščajo v garderobi, če pa jih, zanje odgovarjajo sami.

Učenci naj v šolo prihajajo primerno oblečeni in urejeni. Skrbijo naj za osebno higieno.

Primeri kršitev:

- neprimeren način oblačenja (pokrivala, kapuce, spuščene hlače, dekolte, razkriti ledveni in trebušni deli, neprimerni napisi ali slike na oblačilih);
- pretirano ličenje, pisanje in risanje po delih telesa, izstopajoče frizure, ki so moteče oz ovirajo učenca pri pouku.

Vzgojno delovanje:

- neprimerno oblečenega učenca opozori, z njim se pogovori razrednik oz. nadomestni razrednik;
- v primeru ponovnega kršenja razrednik obvesti starše in se z njimi pogovori.

3. ODNOS DO HRANE

Hrana je vrednota, zato se od učencev pričakuje kulturnen in spoštljiv odnos do nje:

- poskrbijo za higieno rok,
- na malico počakajo v vrsti v spremstvu učitelja in se ne prerivajo,
- med jedjo ne govorijo,
- ostanke hrane in prazno embalažo (lončki od jogurtov ...) ločijo med seboj,
- po končani malici dežurni učenci odnesejo posodo in pribor v razdelilnico,
- usedejo se na mesto, ki je določeno s hišnim redom,
- ne tekajo po jedilnici oz. učilnici,
- v jedilnici se zadržujejo le toliko časa, kot je nujno,
- po zaužitju kosila pospravijo za seboj - pladenj, jedilno posodo in pribor odnesejo na za to določeno mesto ter vse skupaj primerno pospravijo brez glasnega ropotanja,
- zavedajo se, da dodatek dobi lahko le tisti, ki je pojedel celoten obrok.

Primeri kršitev:

- nekulturno vedenje ob prehranjevanju,
- neprimeren odnos do hrane,
- nepospravljane za seboj po obroku.

Vzgojno delovanje:

- pospravljane in urejanje prostora, kjer se prehranjujejo,
- dodatno dežurstvo (npr. brisanje miz cel teden, sortiranje odpadkov),
- začasna ukinitvev kosila v soglasju s starši.

4. DOLŽNOSTI UČENCEV

Dolžnosti učenca so:

- da redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- da izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti,
- da učencev in delavcev šole ne ovira in ne moti pri delu,
- da v šoli in izven šole skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti ter osebnostne integritete drugih učencev in delavcev šole,
- da spoštuje pravila hišnega reda,
- da sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice, dogovorjenem v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole,
- da sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev.

Primeri kršitev:

- zamujanje in neopravičeno izostajanje od pouka
- motenje pouka in drugih vzgojno izobraževalnih dejavnosti,
- nevestno pisanje domačih nalog,
- neizpolnjevanje nalog reditelja oz. dežurnega učenca
- zanemarjanje obveznosti (neprinašanje učnih pripomočkov),
- izogibanje dnevom dejavnosti

Vzgojno delovanje:

- Dodatne učne naloge.
- Opravljanje neopravljenih obveznosti izven predvidenega časa s predhodno seznanitvijo staršev.
- Učenec samostojno predela snov, o tem poroča, izdela plakat, miselni vzorec, pripravi naloge za sošolce na to temo.
- Če učenec več kot trikrat na leto zamudi prvo uro, ker je zaspal, je četrtič ura neopravičena.
- Če učenec iz opravičljivih razlogov izostane od pouka, so starši v petih delovnih dneh od dneva, ko učenec ponovno pride v šolo, dolžni razredniku sporočiti razlog za otrokov izostanek. Če starši v tem roku razrednika ne obvestijo o razlogih izostanka, jih razrednik prvič pokliče in opozori, drugič pa učencu da neopravičene ure. Na ta način se ukrepa tudi v primeru, če razrednik dvomi v verodostojnost opravičila. Razrednik lahko tudi telefonsko preveri vzrok učenčeve odsotnosti od pouka.
- Če učenec zamudi k posamezni uri pouka, pristopi k učitelju, ki to uro vodi, se mu opraviči in pojasni razloge za svojo zamudo. Pri tem je zelo pozoren na to, da ne moti ostalih učencev.
- Pri nevestnem dežuranju se razrednik pogovori z učencem ter mu podaljša opravljanje naloge dežurnega učenca. Učencem 9. r pa lahko odvzame pravico dežuranja. Razrednik presodi, kateri učenec ne bo dežural (ocene, vedenje, prekrški).
- Zanemarjanje obveznosti (neprinašanje knjig, zvezkov, učnih pripomočkov) pri ponavljanju te kršitve predmetni učitelj skupaj z otrokom obvesti starše (pokličeta starše po telefonu).
- Odstranitev učenca od pouka in drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti je možna v primerih učenčevega motečega vedenja, s katerim le-ta onemogoča izvajanje pouka, kljub predhodnim pogovorom, dogovorom, opozorilom. Učenec v času odstranitve samostojno opravlja vzgojno izobraževalno delo pod nadzorom strokovnega delavca

(svetovalni delavec, knjižničar, pomočnik ravnatelja, drugi strokovni delavci). Učenec je sam dolžan nadoknaditi zamujeno snov.

- Učitelj lahko začasno odvzame predmet s katerim učenec ogroža varnost oz. onemogoča nemoten pouk. Starši le-tega prevzamejo pri razredniku ali v tajništvu.
- Če se učenec ne udeleži šole v naravi, je tisti čas dolžan obiskovati pouk.

5. UPORABA PRENOSNIH TELEFONSKIH APARATOV IN DRUGIH TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV

Uporaba prenosnih telefonov v šoli ni dovoljena.

Prenosni telefoni morajo biti v času pouka in drugih dejavnosti in med odmori izklopljeni in pospravljeni v šolski torbi in ne v žepih oblačil. V primeru kršitev učitelj učencu lahko odvzame mobilni telefon in ga vrne izključno samo staršem ali zakonitim zastopnikom. V primeru nujnega klica se mora učenec obvezno obrniti na učitelja ali drugega strokovnega delavca šole.

Primeri kršitev:

- uporaba prenosnih telefonskih aparatov in drugih tehničnih pripomočkov med šolskim delom (med poukom, na dnevih dejavnosti, v ČŠOD ...) brez soglasja.

Vzgojno delovanje:

- Učencu se mobilni telefon ali druge tehnične pripomočke začasno odvzame, če le-te uporablja med poukom oz. drugim VIZ delom. Odvzete predmete prevzamejo starši pri razredniku po predhodnem telefonskem dogovoru. Če starši odvzetega predmeta ne prevzamejo, se le-tega vrne učencu zadnji dan pouka v tekočem šolskem letu.
- Ob prevzemu snemalnih naprav v primeru nedovoljenega snemanja se posnetki uničijo.

6. OBRAVNAVA NASILNEGA VEDENJA

Nesoglasja oz. konflikte rešujemo s pogovorom na miren način. Kakršno koli nasilje ni dovoljeno. Kadarkoli učenci opazijo nasilje, morajo poiskati pomoč prve odrasle osebe v bližini.

Primeri kršitev:

- žalitve, spotikanje, pretepanje, izsiljevanje, ustrahovanje, nadlegovanje, napadi z različnimi predmeti ...

Vzgojno delovanje:

- Po izboru razrednika učenec prebere starosti primerno literaturo na temo v zvezi s storjenim prekrškom in pripravi predstavitveni plakat oziroma referat.
- Zapis razmišljanja o ustrežnejši možnosti ravnanja v dani situaciji.
- Pomoč sošolcem oz. drugim učencem
- Zapis pozitivnih lastnosti učenca, do katerega se je kršitelj neprimerno obnašal
- V skrajnem primeru, ko je ogrožena varnost otrok, starši odpeljejo kršitelja domov oz. svetovalna služba ali ravnatelj pokliče policijo
- pogovor z učiteljem/razrednikom

- Učenec kršitelj mora v prisotnosti razrednika telefonsko obvestiti starše o dogodku. Učenec kršitelj se sam odloči o načinu opravičila prizadetemu (naslika sliko, napiše opravičilo, zanj izdelava izdelka, mu napiše pesmico...)
- Če učenec na dnevih dejavnosti ali v CŠOD-ju povzroča materialno škodo in je fizično ali verbalno nasilen do ostalih udeležencev, se telefonsko obvesti učenčeve starše, ki morajo učenca predčasno odpeljati domov. V tem primeru mora učenec obiskovati pouk.
- Pri konfliktih, ki se ponavljajo, se učence napoti na mediacijo. Če le-ta ni uspešna, se izreče vzgojna kazen.

7. ŠOLSKA IN OSEBNA LASTNINA

V šolo naj učenci ne prinašajo dragocenih predmetov. Denar naj hranijo pri sebi in ga ne puščajo v torbah ali v garderobi. Za svoje stvari odgovarjajo učenci sami. Kakoršnokoli uničevanje ali poškodovanje šolske in osebne lastnine ter preprodaja ni dovoljena.

Primeri kršitev:

- pisanje po mizah in stenah, rezanje klopi, stolov, poškodovanje vtičnic in stikal, vrat, steklenih površin, ključavnic, učnih pripomočkov...
- kraje, poškodovanje in skrivanje šolske ali osebne lastnine.

Vzgojno delovanje:

- O poškodovanju lastnine razrednik obvesti starše.
- Materialno povračilo škode - če učenec namerno povzroči materialno škodo, le-to starši popravijo z materialnim nadomestilom. Za popravilo uničenega oziroma poškodovanega (npr. pleskanje popisane stene) poskrbijo učenec oz. starši sami.
- Učencu se dodeli opravljanje družbeno-koristnih del (čiščenje okolice šole, pomoč v jedilnici, pomoč hišniku in knjižničarki, snažilki, urejenje šolske okolice, prostovoljno delo v domu za ostarele).
- Zbiranje starega papirja, pvc zamaškov ipd. v humanitarne namene v višini materialne škode.
- Pri preprodajah učenec kršitelj v prisotnosti razrednika pokliče starše. Prodani predmet vzame nazaj in vrne denar oz predmet, ki ga je dobil za »plačilo«. O preprodaji se obvesti starše vseh vpletenih učencev. Dodeli se družbeno-koristno delo. Enako se ravna pri krajah ali izsiljevanju denarja (predmeta).

8. PREPOVEDANE SUBSTANCE IN PIROTEHNIČNA SREDSTVA

V šolski prostor ne sodijo prepovedane substance in pirotehnična sredstva, ker so nevarna in zdravju škodljiva.

Primeri kršitev:

- nošenje, uporaba, preprodavanje, izmenjavanje pirotehničnih sredstev,
- uživanje alkohola, tobaknih izdelkov in drugih drog oz. poživil (energetske pijače).

Vzgojno delovanje:

- Substance oz. pirotehnična sredstva se učencu odvzamejo.
- Razrednik skupaj s svetovalno službo telefonsko obvesti starše in jih povabi na pogovor pri čemer jih seznanj z načrtom družbeno-koristnega dela, ki ga bo učenec opravljal po pouku.
- Kršitelj pripravi plakat, prispevek, razmišljanje o storjenem in ga predstavi sošolcem v vseh paralelkah ali ga prebere na šolskem radiu.
- Učenec sam predlaga, kako bo storjeno napako popravil, o ustreznosti predloga se pogovori z razrednikom oz. šolsko svetovalno službo.
- Izdelovanje voščilnic ali kakega drugega materiala, ki ga šola podari v dobrodelne namene (doma ali v šoli po pouku).

Pravila pri športni vzgoji in športnih dnevih

1. ŠPORTNI DAN:

- a) Učencu, ki ne prisostvuje nobenemu športnemu dnevu v tekočem šolskem letu in nima zdravniškega opravičila, se dodelijo neopravičene ure. Zdravniško opravičilo mora učenec dostaviti razredniku v roku največ 5 dni.
- b) Učenec, ki ima zdravniško opravičilo, pride v šolo in v dogovoru z učiteljem športne vzgoje dobi nadomestno zadolžitev. V kolikor lahko učenec kljub zdravniškemu opravičilu opravlja lažjo športno aktivnost, se mu dodeli npr. krajši pohod.
- c) V primeru neprimerne vedenja učenca pri urah športne vzgoje ali drugih športnih dejavnostih se le-temu onemogoči obisk željene dejavnosti (npr. pri smučanju bi bila lahko zaradi njegovega neprimerne obnašanja ogrožena njegova varnost in varnost drugih); staršem se pojasni ukrep in razloge zanj.

2. TEKMOVANJA:

- a) V primeru neprimerne vedenja učenca pri urah športne vzgoje ali pri drugih športnih dejavnostih se le-temu onemogoči obisk željenega tekmovanja vse dotlej, dokler se njegovo vedenje ne izboljša do te mere, da na tekmovanju s svojim neprimernim vedenjem ne ogroža drugih in sebe in dostojno zastopa našo šolo. Staršem se ukrep in razlogi po potrebi pojasnijo.
- b) V kolikor ima učenec pri več predmetih slabe ocene, se z njim pogovorimo in predlagamo, da do izboljšanja ocen ne tekmuje.

V Cerknici, april 2015

Bernarda Dolničar
ravnateljica